

Onderwerp: Verzoek tot indienen amendement inzake ruimte voor inwonersinitiatief bij gemeentelijk beleid

Geachte raadsleden,

Namens het burgerinitiatief Bollenstreek aan Zet richt ik mij tot u met een verzoek tot het oppakken en indienen van het bijgevoegde amendement op de Nota Overheidsparticipatie 2025. Dit amendement voorziet in een aanvulling op het voorgestelde participatiebeleid, waarin een wezenlijk onderdeel op dit moment ontbreekt: de ruimte voor inwoners om op eigen initiatief invloed uit te oefenen op beleid dat in voorbereiding is of reeds is vastgesteld door de gemeente.

De Nota Overheidsparticipatie richt zich op plannen van inwoners waarbij de gemeente ondersteunt. De Nota Inwonersparticipatie beschrijft gemeentelijk beleid waarbij de gemeente het initiatief neemt en inwoners betreft. Wat echter ontbreekt, is het grijze tussengebied: inwoners die zelf participatie willen initiëren op gemeentelijk beleid dat al onderweg is.

Dit is geen theoretisch probleem. Uit mijn eigen ervaring en analyse blijkt onder meer het volgende:

- Verzoeken van Bollenstreek aan Zet om betrokken te worden bij de ontwikkeling van de Omgevingsvisie 2.0 zijn onbeantwoord gebleven.
- Het platform samen.noordwijk.nl biedt participatiemogelijkheden, maar deze beperken zich vaak tot kleinschalige projecten.
- Participatie rondom grote onderwerpen is in de praktijk beperkt tot een zeer klein aantal inwoners (bijv. max. 30 deelnemers bij De Muze).
- Bij projecten zoals de Mobiliteitsagenda konden inwoners reageren, maar niet op fundamentele ruimtelijke keuzes.
- Er is geen transparantie over hoe input van inwoners wordt verwerkt.
- Structurele mogelijkheden voor inwoners om zelf beleid ter discussie te stellen of bij te sturen ontbreken.
- Vragen vanuit raads- en commissieleden over referenda en inspraakmogelijkheden blijven onbeantwoord.
- De gemeente spreekt over het bevorderen van vertrouwen en burgerregie, maar biedt daar nog geen structurele instrumenten voor.

Er lijkt binnen het huidige participatiebeleid ook sprake van een juridische terughoudendheid. Zo wordt in de concept-inspraakverordening (artikel 7) bepaald dat inspraak kan worden uitgesloten bij onder meer uitvoering van bestaand beleid of wanneer er eerder inspraak is geweest. In de praktijk lijkt dit artikel gebruikt te worden om inwoners buiten besluitvormingsprocessen te houden, ook als er juist behoefte is

aan bijsturing of aanvullende participatie.

Mijn amendement vraagt daarom expliciet om ruimte voor inwoners om zelf participatie te initiëren, ook bij bestaand of in voorbereiding zijnde beleid, iets wat in het huidige kader ontbreekt.

Het amendement stelt voor om in de Nota Overheidsparticipatie expliciet ruimte te maken voor inwonersinitiatieven gericht op gemeentelijk beleid. Het erkent dat inwoners méér zijn dan planindieners of respondenten op gemeentelijk initiatief — zij zijn actieve deelnemers aan onze lokale democratie. Het roept het college op om deze vorm van participatie te faciliteren, te verankeren in communicatie en werkprocessen, én mee te nemen in de participatieverordening.

Ik verzoek u vriendelijk en met vertrouwen om dit amendement op te pakken en in te dienen tijdens de behandeling van de Nota Overheidsparticipatie 2025. Daarmee laat u als raad zien dat u openstaat voor participatie van onderop, ook als dat schuurt of kritisch is. Want echte participatie is geen uitnodiging tot instemming, maar tot dialoog.

Ik realiseer me dat het niet gebruikelijk is dat een inwoner een volledig uitgewerkt amendement aandraagt. Toch doe ik dit bewust, omdat ik oprecht geloof in de kracht van burgerparticipatie. Dit onderwerp, het versterken van de ruimte voor inwoners om invloed uit te oefenen op beleid, leent zich bij uitstek voor een 'bottom-up'-initiatief, direct vanuit de samenleving zelf.

Daarom hoop ik dat u dit initiatief wilt zien als een uitnodiging tot samenwerking, en niet als een grensoverschrijding. Als inwoners serieus willen meedenken en meehelpen aan het verbeteren van participatie, laten we dan juist op dit punt de ruimte geven om dat ook daadwerkelijk te doen.

Met vriendelijke groet,

Namens burgerinitiatief Bollenstreek aan Zet

Amendement: Ruimte voor inwonersinitiatief bij gemeentelijk beleid

De raad van de gemeente Noordwijk, in vergadering bijeen op 5 juni 2025, gelezen de Nota Overheidsparticipatie 2025,

Constaterende dat:

- De Nota Overheidsparticipatie zich momenteel uitsluitend richt op situaties waarin inwoners het initiatief nemen voor eigen plannen of activiteiten waarbij zij ondersteuning van de gemeente vragen.
- Inwonersparticipatie – het betrekken van inwoners bij plannen van de gemeente – afzonderlijk is vastgelegd in de Nota Inwonersparticipatie.
- Inwoners echter ook initiatieven kunnen nemen die zich richten op het beïnvloeden van gemeentelijk beleid in voorbereiding of reeds vastgesteld beleid.

Overwegende dat:

- Deze vorm van participatie – waarbij inwoners niet een eigen plan indienen, maar invloed willen uitoefenen op gemeentelijk beleid – in geen van beide nota's wordt erkend of gefaciliteerd.
- Het ontbreken van deze mogelijkheid in beleid en uitvoering een gemiste kans is voor de democratische legitimiteit, transparantie en betrokkenheid van inwoners.
- Inwoners een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan beleidsontwikkeling en besluitvorming vanuit hun kennis, ervaring of directe betrokkenheid bij maatschappelijke onderwerpen.
- Het wenselijk is dat deze vorm van inwonersinitiatief bij beleid ook een plek krijgt binnen de kaders van overheidsparticipatie.

Wijzigt het besluit behorend bij raadsvoorstel nota overheidsparticipatie als volgt:

Het oorspronkelijke besluit:

1. De Nota Overheidsparticipatie 2025 vast te stellen

Wordt gewijzigd in:

1. De Nota overheidsparticipatie gewijzigd vast te stellen door:

Toe te voegen aan hoofdstuk 4 (Kaders en uitgangspunten):

Naast participatie bij eigen plannen van inwoners (overheidsparticipatie), erkent de gemeente dat inwoners ook op eigen initiatief invloed kunnen uitoefenen op beleid dat door de gemeente wordt ontwikkeld of reeds is vastgesteld. Deze vorm van participatie – waarin inwoners zich actief willen mengen in beleidsprocessen vanuit hun kennis, ervaring of betrokkenheid – is essentieel binnen een vitale lokale democratie. De gemeente biedt daarom actief ruimte voor dergelijke initiatieven en neemt deze serieus in haar afwegingen en vervolgproces.

En verzoekt het college:

- om te verkennen op welke wijze inwoners op eigen initiatief invloed kunnen uitoefenen op gemeentelijk beleid in voorbereiding of reeds vastgesteld beleid.
- deze mogelijkheden structureel te verankeren in de gemeentelijke communicatie en werkprocessen.
- de participatieverordening gelijktijdig aan te passen bij de vaststelling van de Nota Overheidsparticipatie, zodat deze vorm van inwonerinitiatief expliciet wordt opgenomen in de verordening.
- en hierover te rapporteren in de jaarlijkse terugblik op participatie.

En gaat over tot de orde van de dag.